

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja tak dan, izvemati ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejetvan, za avstro-egerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četr leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za eno leto 13 gold., za četr leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kraje, za mesec, 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko več, kolikor poštnina iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dajake velja znizana cena in sicer: Za Ljubljano za četr leta 2 gold. 50 kr., po pošti prejem za četr leta 3 gold. — Za oznanila se plačuje od četristopne petit-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanove hiši št. 25—26 poleg gledišča v „zvezdi“. Uredništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naravnine, reklamacije, oznanila, v. j. administrativne redi, je v „Narodni tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Preselitev.

„Narodna tiskarna“

se je preselila iz Tavčarjeve hiše v Franc Kolmanovo, „v zvezdi“, tikoma gledališča, hišna štev. 25—26. Tjakaj sta se preselila tudi uredništvo in administracija „Slovenskega Naroda“.

Občni zbor „narodnega društva.“

Slovensko politično „Narodno društvo“ je imelo 3. oktobra svoj letni redni občni zbor.

Predsednik dr. Vošnjak poroča o društvenem delovanju v prvem letu njegovega obstanka. Odbor je razposlal udom politično brošuro „Slovenci i državni zbor“, katera je bila v 3000 iztisih tiskana. Pri tej priliki omenja predsednik drž. poslanca g. V. Pfeifera, ki je izdatno pripomogel k izdanju brošure, plačavši znamenit del tiskovnih stroškov. Pri volitvah za trgovinsko zbornico kranjsko je „narodno društvo“ zedinilo se z drugimi slovenskimi društvami, tako da so bili skupno kandidati postavljeni, žalibog, da ne z vspehom, a uzroki so zunaj nas, vsem poznani. Društvo ima čez 500 udov, a želeti bi bilo, da bi poverjeniki točneje pobirali letne doneske, ker bliža se čas, ko bude društvo zopet delati moralno. Odbor je sklenil, da tudi za 2. društveno leto izda kratko politično brošuro. Priprave se uže delajo in če ne bode posebnih ovir, izide brošura tekom tega leta. Ker je še nekoliko iztisov lani izdane brošure pri po-

verjenikih, pooblaščuje se odbor, da sme te ostale iztise brezplačno razdeliti.

Iz poročila blagajnike gosp. Oblaka je razvidno, da je društvo imelo 214 gld. dohodkov, 140 gld. tiskovnih in 18 gld. drugih stroškov, v blagajnici pak ima sedaj 55. gold. Kadar udje zastalo letnino pošlejo, bude blagajnica bolje stala.

G. Turk in Hren omenjata način, kako bi se laglje zastala letnina poterjala, kar se odboru naloži na znanje vzeti.

V novi odbor so bili voljeni: za predsednika dr. Vošnjak, za podpredsednika dr. Zarnik, za denarničarja koncipijent Oblak, za tajnika urednik Jurčič, za odbornike gg. posestnik Bavdek iz Udmata, hišni posestnik Fr. Hren, trgovec Fr. Kolman, državni poslanec V. Pfeifer, advokaturski koncipijent Iv. Tavčar in trgovec H. Turk.

K tretjej točki dnevnega reda: pogovor o tiskovnih razmerah, izpregovori urednik Jurčič in nasvetuje. Občni zbor naj naloži odboru „narodnega društva“, da pošlje na državni zbor motivirano peticijo, naj se odpravi iz tiskovnega zakona tako zvano objektivno postopanje, eventualno, ako se to ne zgodi, naj se rajše uvede zopet preventivna cenzura, kakor je bila za časa absolutizma.

Druga alinea predloga se vidi neliberalna in je, odluščena od prve, resnično. Ali uže to, da smo vsled objektivnega konfiskovanja, ki časopisje uničuje, prisiljeri želeti si rajši od vsega omikanega sveta pogubljene in povsod odpravljeni cenzure, dovolj drastično in „ad absurdum“ osvetluje žalostne tiskovne razmere v Avstriji, posebno za slovanske časnike. Več naj bude povedala odborova motivacija.

Po kratkih primetkih je bil predlog spre-

jet, in ker posameznih predlogov nij bilo, zbranje skleneno.

Končavši to poročevanje, moramo ude društa grajati, da se niso bolj udeležili. Komaj število, katero je potrebno, da more občni zbor zborovati in sklepati, bilo je navzočno. To nij prav da se jeden zanaša na druge, češ: bodo uže tudi brez mene opravili; jaz sem z vsem zadovoljen; saj mene nij treba; ravno nemam časa; itd. itd. kakor se jalovi filisterski izgovori apatije še glase. Vsak sam dolžnost storiti in udeležuj se javnega dela in življenja!

Z jugoslovanskega bojišča.

O bitkah, v katerih so 28. in 30. septembra vstaši Turke pretepli, ima „Neues Wiener Tagblatt“ sledeči telegram iz Prapadnica-Ravnega preko Dubrovnika poslan. Glasi se: 28. septembra od 8. ure zjutraj do 4. po polu dne bil je hud boj pri Prapadnici. Jedno kolono, ki je iz Kleka sem prihajala in živež vozila, napali so naši vstaši. Turški vojaki, kateri so živež stržili, bili so po kratkem boji premagani, in vstaši so zagnali celo kolono čez Gradac nazaj. Mej tem primaršira od Mostara in Ljubinje tniška vojska provijantnej koloni na pomoč. Novo došla vojska napade vstaše za hrptom, a zadene na močan odpor, in Turki so bili prisiljeni, po hudem boju zopet nazaj umakniti se. Turkov bojevalo je 2200, vstašav pak od 700 do 800 mož pod vodstvom Ljubobratičevim, Pavlovičevim in Andjeličevim. Turki, kateri so bili na begu izpostavljeni pravemu klanju, bilo je 400 mož mrtvih in ranjenih. Mej njimi

Mislek.

Marjeta.

(Izvirna povest.)

(Dalje.)

Tako je tudi Marjeta morala delati cele dni, ker je Martinec, Jamčev sin, je opravljati v hlevu. „Saj sicer mi ne dé nič“, rekala je, „le križ se mi kar hoče zlomiti“.

In ko je celo porebrije bilo obdelano, pride pa Jamec sè sevnico in rž posipa po omehčanih tleh. Otora — ko baš seje okolo neke skalnate peči — skoči ptiček pred njega tja, pa nekaj zrn pobere. To pa tako razjezi Jameca, da daleč poskoči naprej, da bi živalico poteptal v tla; pa ta je hitro in veselo zletela na bližnje drevo, in Jamec zagungavši in izpodteknivši se, stresel je žito po tleh. Po setvi so še enkrat povlekli, — potem je bilo dodelano za letos.

Vreme je bilo dolgo ugodno, setev je vskalila in tudi še zelenela, potem pak je prišla zima. Ljudje so držali se doma, v stanicah so vrteli se kolovrati, na nekaterih skedujih so tudi cepci še bili.

Marjeta, ki je druge zime sedevala za kolovratom in umela najtanjše niti presti, ona, ki je umela, govejo živino gleštati, kakor ne kmalu kdo, morala je letos mlatiti na skednji. Pri tem večkrat misli kako je ranji Grega delal vedno ročno in veselo, in v pozimnih večerih zual raznovrstne zgodbe pripovedovati. Marjeta je tačas tudi rada prepevala, ali sedaj je kar ves glas izgubila in tudi na misel jej ne padajo več pesni nobene. Pri molži je najlaglje še pevala, ali odsle nit v hlev ne sme več; ondi notri postopa sedaj Martinec menič, da razume vse najbolje. Uboga dekla je scela osiocena in zapuščena.

Tako pride božič in Jamec izplača vsa-

kemu poslu letni zasluzek, samo Marjeti ne dá ničesar.

A veliki blapec vsorno vpraša gospodarja: „Kaj je, oče, Marjeta nič ne dobí?“

„Kaj to srbi tebe, črvivec, ti si svoje sprejel!“

„Ali jaz hočem vedeti, dobí kaj, ali nič?“

„Nič ne dobí!“

„Tako, prav je, vi, uže prav. Veste Jamec, ljudje si dalje časa uže nekaj mislijo o vas, in jaz si mislim tudi tisto, pa jaz vam tudi povem, vi ste sploh tak —“

„Tak! Kakšen?“

„Kar Marjeti delate — z gosposko se vam ne more do živega, to vem, ker ste pregovorili jo — ali grdo pa je od vas! — Jamec, vi ste nesramen slepar!“ Na te besede mu blapec plune v lice!

„Ti pluješ v mé?“ zadere se Jamec in skoči proti mizi, na katerej leži nož. „Hadič, kar zabodem te!“

jeden bim-baša. Vstaši so pribujevali 120 pušk in vojno kaso z 20.000 turških lir. Vstašev je 10 mrtvih in 40 ranjenih. Vstaši so ostali gospodarji na bojišči, kjer so v noči od 29. do 30. kampirali. 30. korakali so v Ravno, kjer je tudi njih tabor. — Iz Dubrovnika pak se 2. okt. istemu listu brzojavlja, da je iz Ravnega pripeljanih bilo 17 ranjenih vstašev, katere dr. Pivanović (ali Givamović) zdravi.

Srbija se oborožuje dalje. Več novih nastav je poslanih na mejo vojski z napisom: „za svobodo, vero in domovino.“ (Tu pač velja boj tudi res za vero.) Sicer pak si prizadeva diplomacija, kolikor si more, da bi pri mlaudem knezu vrgla Rističeve ministerstvo, a dosedaj brez uspeha, ker knez se boji — naroda. Sicer pak se Turčija boji pred Srbij bolj, nego pokaže. Srbski agent v Carigradu, Magazinović, je ostro reklamacijo izročil zoper skrunjenje srbske meje, a turški veliki vezir je pohlevno obetal, da bode ostre ukaze dal, da se kaj jednacega več ne zgodi.

Iz Obrovec se telegrafira hrvatskemu „Primoru“: V petek je ob Uni od Srbov do Dugopolja 700 konjikov in 1000 peščev napalo 400 utrjenih vstašev. Dolg boj je bil v katerem so bili nazadnje Turki zapadeni, izgubivši 146 mrtvih. Vstaši imajo samo dva mrtva in nekoliko ranjenih.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 4. oktobra.

Finančni odbor avstrijske delegacije je sprejel predlog o dovoljenju pol devet milijona gold. za nabavljenje novih kanonov.

Nemško ustavoverstvo pride sedaj tudi čez Poljake. Potovaje v Černovico, pomudi minister Stremayer nekaj časa v Galiciji in bode „propalo“ poljsko administracijo zboljšati skusil, to je ponemčil. Tako poročajo nemški listi.

V Bukovini praznuje stoletnico na spomin, kar je ta dežela prišla iz turške pod avstrijsko oblast, in pa ustanovljenje nove univerze. Prišlo je 2000 gostov, mej temi minister Stremayer, kateri bode gotovo zopet nemškoval.

Vniranje države.

V bavarškem zboru je skleneno 2. oktobra z 79 glasovi proti 76, da se iz-

roči kralju adresa, kljubu temu, da ni bil nič prestolnega govora pri odprtji zborna. V odboru za adreso je bilo voljeno osem patrijotov in sedem prusijanov ali liberalov.

Nemški cesar pojde pač v Italijo, vendar v Rim ne, nego samo v zgornjo Italijo, kamor mu pride italijanski kralj nasproti.

V Carigradu so Turki glavo izgubili in zato vedno odstavljajo in prestavljajo najvišje uradnike. Sedaj je bil 2. oktobra vojni minister Hussejn-Avni-paša odstavljen in namesto njega pride Riza-paša. Neko sultanovo pismo, ali po turško Irade, obeta ali nalaga, naj se davek premeni in zlajša. Turčiji voda v grlo teče.

Dopisi.

Iz Krškega na Dolenjskem 3. okt.

[Izv. dop.] Vzadnjic sem Vam bil pisal o volitvi naravnega župana gosp. drž. poslanca Viljema Pfeiferja. Važnosti te volitve za Krško občino in za celo dolenjsko stran ne bodo dalje opisoval; le to smem reči, da bodo novi gospod župan vsem dolenjskim županom duševno središče, in ker je vsem tako priljubljen, ker je povsodi zaradi svoje požrtvovalnosti in mirnega vedenja tako popularen, bodo vsi intelligentni župani zares centripetalno zbirali se okolo njega. Ko je bil novi župan izvoljen, pozdravil je odbornike, ter se jim zahvalil za izkazano zupanje. Poudarjal je potlej, kako važno načelo v državi ima občina. Koncem je nagnil, da bodo uradoval vse slovenski, le ako bodo kdo zaradi neznanja slovenskega jezika želel nemški spis, ustreglo se mu bodo tudi.

V občinski svetu je voljen posestnik gospod Kapler, ki uže 18 let častno opravlja ta posel; dalje zaradi svoje energije in odločnega vedenja od vseh čislani advokat g. dr. Koceli, potem olikani trgovec gospod Lavrinšek in kmetski posestniki Fr. Pavlin, Janez Dimec pa Franc Nečemer. Voliti je zdaj že odbor, ki ima opraviti z mestnim premoženjem in pri katerem kmetski občani nemajo glasu.

Popoludne so se odborniki zbrali pri narodnjaku g. Rupertu v gostilnici, ter so se razgovarjali te in one reči o občini. G. Pfeifer pak pozneje poprime besedo, ter govori o siromaščini naših jugoslovanskih bratov, katere je krvoloki Moslem kruto pro-

gnal od domačega ognjišča. Njih minulo deset minut, pa smo dobili nad 30 gld., ki so se takoj odposlali. Odborniki so obljudili, da bodo tudi po oklici, od koder so doma, pobirali. — H koncu sta prišla dva pozdravljalna telegrama iz Metlike in Gorice, čestitajo narodnemu županu in odboru.

Mimogrede naj koncem še omenim, da hočejo nekateri krški „purgarji“, ki so pri volitvah doživelji poboj, krško mesto v občinskem zastopu ločiti od oklice. Toda nademo se z gotovostjo, da se bode ta možjanska preja raztrgala ob novi odboru.

Iz Maribora 1. okt. [Izv. dop.]

Nedavno sem v „čusravoj Marboržanki“ čital, da je Maribor pre „Markstein deutscher Gesinnung und deutscher Gesittung“. Ko sem pa pozneje slišal, da cesarski namestnik baron Kibbeck celo o Gradiču inače misli, sem gore navedeni izrek Marboržanke popolnil, dodavši sledče: „und deutscher Dumheit“. Da je to zadnje istinito, hočem v kratkem razložiti. — Ne bodo več govoril o Marboržanki in nje apostolih, nego samo o napredku, katerega so isti v mariborski okolici pri kmetih storili.

Večinoj mi je slovenski Štajer znan, ali večje ludosti in večjeg a neotesanstva še došle njiker nijsem našel, kakor baš v omenjenem kraji. Ovde se kmet z nemščino baha, a ne ve pošteno niti čitati, tem manj še govoriti. Ponosi se z „liberalstvom“, a ne umeje, da je on od nemčurstva kakor priložek na desko pribit. Eden želi „interdikt“ ter bi vse cerkev dal požgati — no, na srečo nij bog kozici dal dolzega repa —, drugi v mislih in govoru odjema Bismarcka, ter želi da bi vsi skup skoro uže prišli v „deutsches bund“. V šolah žele izključivo nemščine ter obetajo učitelju, če ne bodo s slovenskimi otroci le šabški govoril, da ga bodo zapoldili. Hvala bogu, da baš se vsak ne plaši, vedoč da slavni izreki komenskega, Pestalozija i. dr. veljajo za vse čase in vse narode, a posamezne kukavice, ki nasprotno ravnajo, itak ne bodo ničesar dosegli, ker pedagoških pravil ali ne umejo ali pa nečejo umeti.

Po narodnej pravljici je vse, bodi si še takšno hudo, zmirom k nečemu dobro. Jaz mislim, da tudi ludost in neznanstvo, v katera so nemčurji naš narod zaveli, poslednjemu s časoma koristiti more, ko bode naj-

Ali v istem mahu je hlapec uže zgrabil ga za goltanec in vrže ga ob peč, da se podere na kup.

„Sedaj pa ti z mano pojdi, Marjeta! kliče hlapec v veži, „pojdi, greva k Studenšaku — od jeze sem Jamec bntico razdrobil. Pomagati si nijsem mogel drugač!“

Mej tem je Jamec s krvavim čelom stal v sredi hiše, in ljudje, ki so na vpitje privedli, stojeli okolo njega. Žena mu z mrzlo vodo zmiva kri, potem mu obveže glavo. Mož ne zine besedice, tudi po hlapcu ne vpraša. Hlapec je vzel svojo obleko in odšel, kar lehko mu je bilo pri senci, da je tako znesel se nad sovraženim Jamcem.

Marjeta pa ostane pri hiši, pa dela in dela. Tudi Jera njej za ljubo ne gre proč; iz druge fare pa prideta dva nova hlapca. In tako gre pri hiši zopet vse po starej navadi naprej. Gospodar dolgo nosi obvezno čelo in malo govoril; samo roti se več-

krat naprem svojej ženi in sina suje, kedarkoli ga zjezi kaj.

Po zimi se enkrat prigodi velika nesreča. O polunoči na enkrat potrka Marjetu očetu na okno in kliče: „Vstanite, vstanite, v hlevi mora nekaj biti, živila strašno rujeve!“

Ko pridejo z lučjo v hlev, leži krava in dve teleti na tleh, čревa jim visijo iz trebušnih. Kmalu potem poginejo vsi trije. Velika, pitana in od nekdaj rogoberna krava se je bila utrgala in one prebola. Jamec, videč to, ostane kar miren, samo ukaže, naj precej pokličejo Martince, ki je imel paziti na živilo. Sin je v lopi za krmo imel posteljo, pa ta je danes prazna, nij ga doma. Pod odojo je še gorko, nij davno torek, kar je odšel. Vpijejo in kličejo ga po imenu, pa on se ne oglaši in ne pride. Iščejo ga poskednji, po odrih v mrvi — nij ga nikjer!

Sedaj stopram zdivja Jamec in rohni več dni, ker fant se ne vrne in odsle ga

ne vidi nihče več. Takoj potem zopet Marjeta opravlja v hlevu, vendar je tolikan ne veseli živila, kakor nekdanj.

„Ubijem ga fanta, če pride!“ vpije Janeček večkrat, pa zima preide, nastopi pomlad in pri Jamecu nij nobenega poboja. Po sinu nij duha ne sluha. Jamka je od tistega časa večkrat jokala. On je le časi stresal z glavo in grizel v pipino cev. — S početka je bilo vrjetno, da Martinec je boječ se pred kaznijo pobegnil k sosedu potem odšel v bližno faro, ter da uže pride zopet nazaj v očetovo hišo. Toda preide tudi pomlad, nastopi leto, pa dečka vendar nij nazaj.

„Veš ti,“ pravi enkrat Jamec ženi, „še znoril bom zaradi tega fanta!“

Ženi je samej tako nekako, in vendar osupne, ko čuje take besede od moža. Tako uže več let nij govoril. Oklene se ga in joka, a on jo porine od sebe in zarohni: „Celi svet je budičev in lastni otroci človeku še največ prizadevajo!“ (Dalje prih.)

mer spoznal, da so ga njegovi idoli samo varali in za nos vodili na korist svojih lačnih nemčarskih želodev; a da narod to izpozna, treba je, da narodno učiteljstvo in narodno duhovništvo črsto stopita na sveti branik domovine, in da ne molčita, kakor minje znano na mnogih mestih, ker akoprem „molčanje lepo res je modro delo“, a ipak „pomislite, Vam priporočam v živo: Tuj greh na grehe drugih je molčati.“ — Gespoda! duhovni in učitelji, zdaj so časi, v kajih treba „da jasna, krepka se beseda zglási, ki reče: To je črno, to je belo!“

Iz Ljutomerja 29. sept. [Izv. dop.] Razen nemčurjev še imamo tukaj posebne tri prijatelje. Prvi je naš okrajni glavar, ta se je uže takoj, ko je semkaj prišel izrekel, da hoče učitelje v kozji rog vgnati in res najboljši učitelji v Ljutomeru nas zapuščajo katerih zmožnosti cenijo, ne samo naše šolske oblasti tukaj, temuč tudi v istem Gradcu, dobivajo povsod lehko boljše službe bodoč so izobraženi, za svoj stan vneti, čvrsti v peresu, odločnega značaja itd. in take lastnosti znajo povsod ceniti, kjer količkaj marajo za povzdigo šolstva, samo v Ljutomeru je to drugače. Naj krajni ali okrajni šolski svet še tako dobre sklepe naredi, to vse nič ne pomaga, g. glavar se je sam izrekel, da on zna tem sklepom moč podati in odvzeti, potem pa je. K čemu tedaj krajnih in okrajnih šolskih svetov! Na dveh razrednih šolah pri sv. Križu in Mali nedelji, nemamo podučiteljev, na enorazrednej šoli v Cezanjevcih manjka nam uže skoro črez eno leto jedini učitelj. Kompetiral je za to službo jeden izvrsten učitelj, ki je uže v Ljutomeru služil, rodom je iz Štajera, ali ker pa je tudi Slovenec, ne sme v Cezanjevcih službe dobiti, druzega uzroka ne poznamo. Postavljen je začasno neki iz preparandije izpuščeni neizšolani učenec, ki se je, kakor čujemo z otroci sam igrал itd. Tako tedaj naše šolstvo od tistega časa, ko smo novega c. kr. glavarja dobili napreduje. Drugi prijatelj šole je glavarjev pisač gosp. Nemeč, ta si je zdaj, ker je postal ud krajnega šolskega sveta v Ljutomeru za nalogu vzel, v prihodnje po učiteljih pljuvati, on si uže domišljuje, da mu je nazadnje vse slobodno. Zavetje mora uže nekako imeti. Tretji prijatelj je novoizvoljeni ud kmet Košir iz Stročje vasi. Silno vojsko agitacije nastopil je pod devizo: z babami proč, čemu toliko šol, dvorazredna šola mora v Ljutomeru biti, kakor poprej, drugo je vse preveč. In zmagal je. Žalostna ti majka. (Državni poslanec za Ljutomer bi torej moral javno in ostro stigmatizirati v državnem zboru kako c. kr. okrajni glavar v Ljutomeru slovensko šolstvo zatira. Večina šolskega sveta mu bode gotovo vse natančne date poslala. Uredništvo „Slov. Naroda“.)

Iz Zagreba 2. okt. [Izv. dop.] Pri doknadnih volitvah za naš sabor je zmagala povsod opozicija. Izbrana sta spet dr. Makanec in Folnegovič in poleg nju Conte Buratti in Damjanič. Ta izid opozicija sama nij pričakovala, vladno stranko je pa prav iznenadil. V našem saboru bodoči tedaj spet in sicer početno opozicijo imeli, čuočo in kontrolo vršečo nad dejanjem in nehanjem vlade in vladine stranke. Dr. Makanec valjda ne bo pa drugikrat iz sabornice uskočil. Novo, tehtno moč je opozicija pridobila v Conte Burattiju, ki bo kakor se čuje, zu-

nanje vodstvo opozicije stranke prevzel, mej tem, ko dr. Makanec njena oživljajoča notranja duša ostane. Conte Buratti je zet pokojnega barona Ambroža Vrancanija, priženivši s svojo soprugo veliko premoženje. Kolike so njegove politične zmožnosti, to se bode stoprv pokazalo. S svojim bogatstvom bo lehko opozicionalen list ustrojiti mogel, ki je za prospeh vsake politične stranke neobhodno potreben. Kedaj se bo naš sabor spet sestal, o tem se še nič ne čuje. Dokler državni zbor v Budim-Pešti zboruje, je to nemogoče, ta bo pa gotovo blizu tam do božiča zasedal, in naši zastopniki bodo spet o božičnih praznikih, kakor je to pri nas uže navadno, zborovati morali. Mej našimi ablegati v ogerskem državnem zboru in mej Tiszino stranko je neka mala napetost zavladala. V adresnej debati so naši ablegati celo molčali. Videči, kako je hiša Miletičev Politov govor sprejela, jim je ves pogum vpadel. Ista nedelavnost ali bolje rekoč molčecost naših delegatov opazuje se tudi v delegacijah. Vončina je sicer kakor smo čuli nameraval Andrassyja glede orientalne njegove politike interpelovati, pa ga je Haynald v tem pretekel. Andrassy je namreč zvedel, da ga Vončina interpelovati namerava, in da njegovo interpelacijo, na katero bi valjda teško odgovarjal bil, zapreči, naročil si je pri Haynalu interpelacijo, kakoršna je njemu po volji bila, in celi ta manever je za Androssyja srečno iztekel. Naši ablegati pa nadalje molče. Situacija, v katerej se nahajajo, je za nje jako mučna. Gotovo bi raje doma v zapečku sedeli, nego v delegaciji, kjer so edini slovanski zastopniki avstro-egerske, v dveh tretjinah slovenske monarhije. Ta njihova osamljenost je duhomorna, in za to njih molk. Delegacije so samo za dva naroda: za Nemce in Magjare, kaj če v njih slovanski živelj!

Iz Bosne čujemo, da se je cela vstaja okoli Kostajnice koncentrovala, ter dá se v Kozari planini vstajniki in Turki vsaki dan bijejo, in sem ter tje rivajo. Cela turška „Krajina“ je poslala svoje Baši-Bozuke na bojišče, in večjih krvolokov, divjakov in sovražnikov kristjanstva nič od turških krajšnikov. V Liki zbirajo se nove čete za vpad v turško „Krajino“. Upajmo, da bo srečnejši, nego je bil prvi pod vodstvom Goluba.

Domače stvari.

— (Sokolski večer), ki je bil v ljubljanski čitalnici 2. okt. aranžiran na korist pribeglih Bošnjakov in Hercegovcev, bil je jako dobro obiskan in se je program vršil v občno zadovoljnost. „Berilo“ prinesemo jutri. Čisti dohodek vstopnine in lepe loterije znaša 152 gold. 50 kr., gotovo lepa svota.

— (Ljubljanski škof) je imenoval g. Martina Pogačarja za kancelijskega direktorja, in g. Leopolda Klinarja knezoškofijskega arhivarja.

— (Imenovanje) Slovenec g. Anton Kos, kot pisatelj znan pod imenom Čestnikov, tajniški pristav kr. banskega stola v Zagrebu, imenovan je za tajnika pri taistem višjem sodišču.

— (Mlodari za pribegle iz Hercegovine in Bosne.**) V. izkaz.) V Ljub-

ljani: Jos. Ribič 1 gl., J. Kk. 30 kr., Mar. Bončar 1 gl., J. Kopač 30 kr., Ničman 2 gl., dr. J. Sterbenc 5 gl., A. Avbel 1 gl., A. V. 20 kr., Maria Nachtigal 1 gl., Ivana Bončar 1 gl., Novomeščan 2 gl., nekateri slovenski dijaki 6 gl. — Iz Dunaja: prefekti v Terezijaneju 2 gl., Jelenec 2 gl., Koželj 5 gl., Novak 5 gl., Žerjav 2 gl., dr. Kalman 2 gl. — Iz Črnega vrha: po č. g. vikarju A. Domicelju 12 gl. — Iz Radoljice: po č. g. župniku J. Bononi 19 gl. — L. Tomšič v Trebnjem 2 gl. — Iz Brezovice po č. župniku Jan. Potočniku 15 gl. 40 kr. — Od sv. Mihela po č. župniku Fr. Leganu 3 gl. — Iz Kamnika: po č. dekanu J. Križaju 1 zabol obleke itd. — Č. g. župnik J. Hočevar na Igri 5 gl., — dr. Magdič v Ormuži 5 gl. — Iz Kamnega gorice: Jan. Stroj 3 gl., Jera Debelak 2 gl., Arce Žvan 2 gl., Marko Bohinec 1 gl. — Iz velikih Lašč po č. župniku M. Frelichu: Matevž Fr. plebán 4 gl., Ivanški 3 gl., Anton Praznik 1 gl., Jože Palčič 1 gl., Matija Hočevar 1 gl., Nemeč Polona 1 gl., Jože Baldek 1 gl., Anton Gruden 1 gl., Janez Prijatelj 1 gl., Marija Žužek 1 gl.. Marija Rope 1 gl., Janez Gruden 50 kr., Janez Zadnik 40 kr., Matija Ivanec 60 kr., hiša Grebenčeva 1 gl., J. Hartman 50 kr., M. Udovič 50 kr., Lušin 30 kr., Turek 20 kr., Hiris 20 kr., Pavl Perc 20 kr., Petrič 5 kr., M. Jaklič 20 kr., Marjeta 10 kr., Lenič 20 kr., Franca 40 kr., M. Adamič 20 kr. in nekaj obleke, Ivanc 10 kr., Košmerlj Reza 65 kr., Jera Lundar nekaj obleke, Marija Dolšina 60 kr. in nekaj obleke, Jože Hočevar 50 kr., A. Cimperman 15 kr., Rozala Gorenec 40 kr., Anton Germ nekaj obleke, M. Gruden nekaj platna, M. Levstik 20 kr., Rotija Lumbar 40 kr., Marija Hočevar 50 kr., F. in M. Hočevar 20 kr. in nekaj obleke, M. Peček 10 kr., F. Mramor 25 kr., M. Žužek 50 kr. in nekaj obleke, Leopold Baldek 50 kr., M. Gruden 60 kr., J. Marolt nekaj obleke, M. Krampelj 20 kr., M. Praznik 40 kr., M. Jaklič 40 kr., J. Jakič 20 kr., M. Hočevar 50 kr., Marjeta Žužek 1 gl., Marjeta Bartol 1 gl., M. Peterlin 40 kr., P. Žnidaršič 40 kr., M. Grebenec 40 kr., Jožef Hočevar 3 gl., Neža Zakrajšek 20 kr., M. Petrič 23 kr., L. Peterlin 60 kr., M. Žnidaršič 20 kr., M. Hočevar 20 kr., Franca Hočevar 17 kr., Štefan Ivanec 50 kr., Neža Jaklič 1 gl., Neimenovani 1 gl. 21 kr. vkup 37 gl. 41 kr. M. Ferkov iz Hrušič 30 kr. — Iz Ljubljane: A. Vejhunc 2 gl., Kalin 1 gl., U. Kosler 3 gl., Fr. Mali 4 gl., gospa Hauptmann 2 gl., Josefina Murnik 1 gl., Blaž Hafner 1 gl., F. Drenik 1 gl., F. Golob 1 gl., Mih. Dimnik 1 gl., neimenovani 3 gl., A. K. 2 gl., F. W. 1 gl., F. M. 50 kr., Fr. Piskur 1 gl., Vojteh Kurnik 1 gl., Jan. Novak 1 gl., Marija Mahkovec 50 kr., Jan. Dimnik 1 gl., A. Sluga 1 gl., J. K. 5 gl., A. Lkr. 2 gl., J. Cimb. 2 gl., V. Pr. 1 gl., J. Jereb 1 gl., J. Belar 3 gl. — n. iz Borovnice 30 kr. — Iz Postojne Ignac Štefin 1 gl., Jan. Poženel 1 gl., Katar. Albertini 2 gl., J. K-m. 1 gl. — Vesela družbica v Voženici „za sv. vero in svobodo“ 3 gl. Lampe v Gorah 5 gl., Iz Zatičine G. J. Hinek 2 gl., G. Žakelj 5 gl., Mar. Kek 2 gl., M. Merhar 50 kr., K. Omahan 50 kr., Več drugih 1 gl. 40 kr. — Z Bohinjske Bistrice 21 gl. 30 kr. — Iz Kamnega gorice Lor. Bernik 3 gl., Silv. Pesjak 2 gl., Mih. Pesjak 2 gl.,

**) V 4. izkazu se ima glasiti Josip mesto Peter Kozler.

Jos. Zelenik na Češkem 6 gl. dr. Čuček v Rivi 1 gl. 50 kr., Jan. Štibere, provizor v Feldkirchen 2 gl. Franjo Bukovec, svečenik v Zmaju 1 gl. 37 kr.; prejšnji izkazi 746 gl. 96 kr. skupaj 1032 gl. 74 kr.

Odbor potrjuje sprejem s prisrčno zahvalo i prosi še milodarov. Odbor je zopet 200 kocev kupil in v Dalmacijo odposlal. Kar je dozdaj nabrane stare obleke, poslal je odbor za pribegle bosniške rodbine po ukazu zagrebskega odbora v Sisek i Građisko.

Podpiralni odbor:

J. N. Horak, Dr. J. Vošnjak,
predsednik. denarničar.

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka
in brez stroškov po izvrstni

Revalessiere du Barry

v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravljena ta prijetna zdravilna hрана, pri odraslenih i otrocih brez medicin in stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žlezne i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprejavljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlatožilo, vodenico, mrzlico, vroglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in blevanje pri nosečih, otožnost, diabet, trganje, shujšanje, bledičico in prehlajenje; posebno se priporoča za dojence in je bolje nego dojničino mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval velja za zdravilnih, brez vsake medicine, meje njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišči v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofije Castles-Stuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih osob, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastonj.

Kratki izkaz iz 30.000 spričeval.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessiere Du Barry v mnogih slučajih nagraji vse zdravila. Posebno koristna je pri dristi in grizi, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnu, pri prisadljivem a bolehnem draženji v scalni cevi, zaprtji, pri bolehnem bodenji v obistih in mehurji, trganje v mehurji i. t. d. — Najbolje in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnicu in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in član mnoga učenih družev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessiere je ozdravila večletne in nevarnostne prikazne, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam glede vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkrašnja tajnega sanitetnega svetovalca gosp.

Dr. Angelstein.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavlja izrekam glede Revalessiere du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Monta na, Istra.

Učinki Revalessiere du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpern, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj patient, ki je užebolehal 8 tednov za strasnim bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použiti ni mogel, je vsled rabe Vaše Revalessiere du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

St. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v "Berliner Klinische Wochenschrift" od 8. aprila 1872 to le: "Nikdar ne zabit, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana "Revalenta Arctica" (Revalessiere). Dete je v 4. mesecu vedno ved vč več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila

izso bila v stanu odpraviti; toda Revalessiere ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

St. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanji glave in davljenji.

St. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanji, treslici na vseh udih, shujšanji in hipohondriji.

St. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprejavljenji, nespanji in hujšanji.

St. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i. t. d.

Revalessiere je 4krat tečneja, nego meso, ter se pri odraslenih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plehastih puščah po pol franta 1 gold. 50 kr., funt 2 gold. 50 kr., 2 funta 4 gold. 50 kr., 5 funta 10 gold. 12 funtov 20 gold. 24 funtov 36 gold.

— Revalessiere-Biscuiten v puščah à 2 gold. 50 kr. in 4 gold. 50 kr. — Revalessiere-Chocolatée v prahu in v ploščicah za 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu za 120 tas 10 gold., za 228 tas 20 gold., — za 576 tas 36 gold.

— Prodaže: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischengasse št. 8, v Ljubljani Ed. Mahr, J. Svoboda, lekar pri "zlatem orlu", v Gradežu bratje Oberanzmeyr, v Mariboru Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birnbaumer, v Lendu Ludvig Müller, v Mariboru M. Morič, v Meranu J. B. Stockhausen, v Zagrebu v lekarnici usmiljenih sester, v Černovicih pri N. Snirku, v Osekiju pri Jul. Davidu, lekarju, v Gradežu pri bratih Oberanzmeyr, v Temešvaru pri Jos. v. Papu, mestnemu lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v Varazdinu pri lekarju A. Halterju, kakor v vsej mestih pri dobrih lekarjih in splošnjih trgovcih tudi razpošilja dunajska hiša na vse kraje po poštnih paketnicah ali povzetjih. (236)

Slavnemu odboru čitalnice v Ptujem.

Oziraje se na hvalo, katero mi izreka gospod tajnik v štev. 223 "Slovenskega Naroda" od 1. okt. t. l. si dovoljujem odgovoriti, da sem storil samo to, kar je dolžnost vsakega poštenega Slovencev. Če boste Vi, dragi Slovenci v Ptujem, še zanaprej čitalnico smatrali kot zbirališče vseh tam stanujočih narodnjakov, in izgled vrlih Slovencev v Gorici posnemali, takrat je moje delovanje zaželen sad obrodit; v to pomozi Bog i sreča junaka. Ohranite me v prijateljskem spominu.

Kranj, 2. oktobra 1875.

(334)

K. Glaser.

Posestvo na prodaj.

Na Gmajni (Na Krki) Obergurk na Dolenjskem, poleg mosta prodaje se prostovoljno posestvo, obstoječe iz hiše v dobrem stanu, milom, žago in kovačnico, potem njive, dva travnika in gozd. Ceno in pogoje pove prodajalec

Martin Miklavčič

(335—1)

Aparati za samo-brizganje, pasovi za počene, uretralne in maternične brizgle.

Lekarna Piccoli.

Dunajska največa

27 kr.

Zaloga

solidne in znane zanesljive firme

Bernhard Pollak-a na Dunaji,

Kärntnerstrasse 14,

(vis-à-vis Weihburggasse).

prodaja jedina z vestno garancijo najboljše kakovosti in pravosti blaga vedno

Najnovejše

za vsako saisono,

ovčje-volnate oblačilne snove.

Ravno tako tudi vse si misleče vrste, platnenega, modernega, kurentnega in pletenega blaga, svinjate in žametaste trake, ravno tako tudi guipir-čipke vsake baže, počeg še tisoč drugih stvari.

Izgledki i zaznamek blaga

zastonj in franko.

Naročila, tudi najmanjša brzo po poštnem povzetku. (325—2)

Nepristrujoče jemlje se nazaj brez zadržka.

	Kreditne skupine	London	Napol.	C. k. čokini	Srebro
Enotni dž. dolg v bankovcih	70 gld.	111	40	101	210
Knotni dž. dolg v srebrn.	70 gld.	111	40	101	210
1860 dž. posejilo	920	111	45	33 1/2	95
Akcije narodne banke					

Menoti-Pastilje (ki so na dunajskoj svetovnej izložbi 1873 dobitile darilo). Te pastilje čudovito delajo proti prehlajenju in krču, kakor proti kašlu, jetiki, ki se še začenja, proti hripi, boleznim na pljučih in v grlu, in proti vsakovrstnemu kašlu, tudi kroničnemu. Skatljica velja 75 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.

Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki bolnik, ki je lék uže poskusil sam na sebi, se bode radostno prepričal, da je najmočnejše in zanesljivejše sredstvo do sedaj znanih zoper ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.

Pravi sajdlicev pulver. Nareja se z čisto kemičnih tvarin. 1 skatija 80 kr., 1 tucat skatelj 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko zganje z soljo, v pomoč bolehnemu človeštvu, pri vseh notranjih in vnanjih prisadih, zoper večino boleznj, posebno za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica 40 kr.

Rajževi pulver. Izključljivo iz vegetabilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej podeli izvirno brhkoš in čvrstost, kar se nahaja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 skatija 40 kr.

Ribje olje, pošiljano na ravnost iz mesta Bergen na Norveškem, brezhusno in ne slabodišče, 1 originalna steklenica 80 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mrzlih sredstvih izvlačen. Učinkuje znamenito krepljivo in olajšajoče. 1 steklenica 40 kr. (132—116)

Naročila se izvršujejo vračajočo se pošto proti poštnemu povzetju.

Zahvala in priporočilo

Peštanskej zavarovalnej družbi, oziroma glavnemu zastopniku g. Franc Dreniku.

V moji prodajalnici je 16. septembra gorelo. Škodo je glavni zastopnik g. Franc Drenik takoj preiskal, in v moje popolno zadovoljenje poravnal.

Zahvaljujem se Peštanskej družbi za vsestransko pravilno poravnjanje škode, ter priporočam to zavarovalno društvo prav živo.

Metlika, 27. septembra 1875.

Simon Reimer, kupec.

(332)

Lastnina in tisk "Narodne čakarne".

Izveštaj!

Bolnica Feldhof tik Graca

Iazi Panzionat za bolesti od mozga i živaca razne vrsti. — Godišnja uplatnica iznosi 1500 gld. a. v. — Krasan položaj kako u pogledu zdravstvenog tako u pogledu svake ugodnosti — leži 1100' nad povir. mora. Od Graca leži po sahata udaljeno. Bolesti se leče po najnovijem načinu, zavod poseduje takodjer najnovije zgodne (apparate) lekarske.

Izveštaje podeljuje Upraviteljstvo (Direction).

(315—3)

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.